

El TSJC anul·la l'autorització d'activitat minera al runam salí del Cogulló

La sentència considera que l'autorització atorgada pel Govern el 2008 a Iberpotash no s'ajusta al planejament urbanístic i falta una avaluació d'impacte ambiental

Muntanya de sal del Cogulló a Sallent. Foto: Arxiu

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha anul·lat l'autorització ambiental que el departament de Medi Ambient va atorgar l'abril del 2008 a Iberpotash per a l'extracció i tractament de recursos minerals a Sallent i Balsareny, sobretot el runam salí del Cogulló. La sentència és resultat d'un contenciós interposat per l'Associació de Veïns del Barri de la Rampinya en contra la Generalitat, Iberpotash i l'Ajuntament de Sallent per la concessió de l'autorització. El TSJC considera que l'activitat no s'ajusta al planejament urbanístic vigent i, a més, la inexistència d'una declaració d'impacte ambiental. "En un estat de dret no pot admetre aquestes situacions d'injustícia", han valorat els veïns.

L'Associació de Veïns del Barri de la Rampinya de Sallent va interposar l'any 2008 un recurs contenciós administratiu en contra la resolució del departament de Medi Ambient i Habitatge d'atorgar l'autorització ambiental a l'empresa Iberpotash per a l'activitat d'extracció i tractament de recursos minerals a Balsareny i Sallent. L'entitat veïnal va interposar el contenciós en contra la Generalitat, l'Ajuntament de Sallent i l'empresa Iberpotash.

Ara, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) ha emès una sentència favorable a l'entitat veïnal amb l'anul·lació de l'autorització ambiental que el Govern de la Generalitat va concedir a l'empresa l'abril de 2008. El TSJC considera que l'activitat que duu a terme l'empresa al runam salí del Cogulló de Sallent no s'ajusta al planejament urbanístic -ni al vigent ni tampoc als planejaments anteriors- i, a més, argumenta que no es va fer una declaració d'impacte ambiental,

que considera imprescindible per dur a terme l'activitat.

La resolució argumenta que "de cap manera consta la subjecció del cas a l'avaluació d'impacte ambiental de projectes, d'imperatiu jurídic comunitari i estatal i la tramitació seguida s'ha acontentat amb el tràmit d'adequació, una simple avaluació ambiental verificada". En conseqüència, segueix el text, "el tan generós, esplèndid i aparatós desenvolupament de l'activitat extractiva, de cap manera subjecte ni sotmès o ajustat a l'avaluació ambiental de projectes".

Aquesta llicència urbanística ja es va suspendre temporalment amb motiu d'una altra sentència que va emetre el tribunal arran d'un contenciós presentat per l'advocat i veí de Sallent, Sebastià Estradé. En aquella ocasió, però, la sentència se centrava a demanar a Iberpotash que elaborés un pla de restauració del runam salí del Cogulló i que ampliés la fiança per assegurar els possibles incompliments en considerar-la massa baixa. L'empresa Iberpotash va recórrer la sentència al Tribunal Suprem. Precisament, el TSJC reproduceix en l'actual resolució aquell cas.

En la resolució, el jutge posa de relleu que "ens trobem davant d'un magnànim i magnífic 'statu quo', el qual no es pot passar per alt i mirar cap a un altre costat. Abasta una superfície d'unes 114 hectàrees, de les quals unes 48 són per a les instal·lacions mineres de Sallent i per al runam salí del Cogulló, amb un volum esplèndid i ostentós que té un creixement incessant a un ritme de 650.000 tones l'any el 2002".

Satisfacció entre els veïns de la Rampinya

En declaracions a l'ACN, l'Associació de Veïns del Barri de la Rampinya s'han mostrat molt satisfets amb la sentència. El vicepresident de l'entitat, Benet Vendrell, ha explicat que "fa una pila d'anys que estem insistint en aquest tema perquè hi ha hagut ampliacions enormes del runam al llarg dels anys i això ha comportat un deteriorament no només del barri, sinó de tota la població i la comarca".

Vendrell considera que els "efectes negatius són molts". "D'entrada, les aigües de boca i els pous estan contaminats i hi ha un deteriorament constant de tot l'entorn", ha remarcat. El vicepresident de l'associació ha expressat que la sentència és "encertada" perquè "un estat de dret no pot admetre aquestes situacions d'injustícia". Amb tot, els veïns consideren que "ens hem d'omplir de paciència perquè la cosa no acabarà aquí. Segurament aniran al Suprem i seguiran els tràmits jurítics per poder-se defensar i allargar la problemàtica en el temps".

El vicepresident de l'Associació de Veïns també ha volgut deixar clar que "nosaltres no anem en contra els llocs de treball". "No volem que tanqui l'empresa, mai ho hem pretès, el que volem és que es compleixi la llei i es treballi amb les condicions adequades", ha afegit Vendrell. Per ell, "no té res a veure els llocs de treball amb el respecte al medi ambient".

L'entitat veïnal ja va guanyar un altre contenciós que va interposar en contra l'aprovació definitiva

del pla urbanístic de Sallent. En concret, feia referència a una àrea que el planejament reservava per al futur creixement en ample del runam salí del Cogulló i el jutge va anul·lar aquest apartat del planejament.

Iberpotash creu que es tracta d'una qüestió d'àmbit supramunicipal

Des d'Iberpotash consideren que es tracta d'una qüestió que no correspon només resoldre a l'empresa, ja que afecta un àmbit supramunicipal i creuen que la Generalitat ha de donar una resposta a l'anul·lació de l'autorització. D'altra banda, els serveis jurídics de l'empresa està estudiant la possibilitat de presentar un recurs de cassació davant del Tribunal Suprem -tenen un termini màxim de deu dies per a fer-ho-, tal com van fer en l'anterior sentència de Sebastià Estradé.

A més, l'empresa ha volgut deixar clar que estan treballant "de forma intensa" amb totes les administracions -Generalitat, ajuntaments i Consell Comarcal- en una comissió que es va crear a principis del 2013, que ha de fixar un full de ruta que "permeti la gestió consensuada i dins del marc legislatiu vigent" del dipòsit de residus del Cogulló.

Iberpotash deixarà d'explotar les mines de Sallent el 2014 i concentrarà la seva activitat a Súria, dins del pla Phoenix, que suposarà inversions de 200 milions d'euros. El Cogulló és l'acumulació de residus industrials més gran de Catalunya, amb un terreny de 48 hectàrees i un volum equivalent almenys a 50 milions de tones.